

A román békebizottság küldöttsége Szegeden Pártmunkások megbeszélése

Tegnap, kedden délelőtt Szegedre látogatott a román békebizottság háromtagú küldöttsége, amely az Országos Béketanács meghívására tartózkodik hazánkban, és ismerkedik a magyar béke-mozgalom tevékenységével. A küldöttség vezetője *Campianu Virgil* egyetemi tanár, Kolozsvár megye békebizottságának elnöke. Tagjai: *Albota Mihail* tanár, Tulcea megye békebizottságának titkára és *Hotopelleanu Dumitru*, a Román Békebizottság munkatársa. A vendégeket a Hazafias Népfőnt Csongrád megyei bizottságán üdvözölte *Nagy István*, a megyei népfőntbizottság elnöke. Hangsúlyozta, hogy a tapasztalatok kölcsönös kicserélésére előbbre viszi a népek magasabb ügyét.

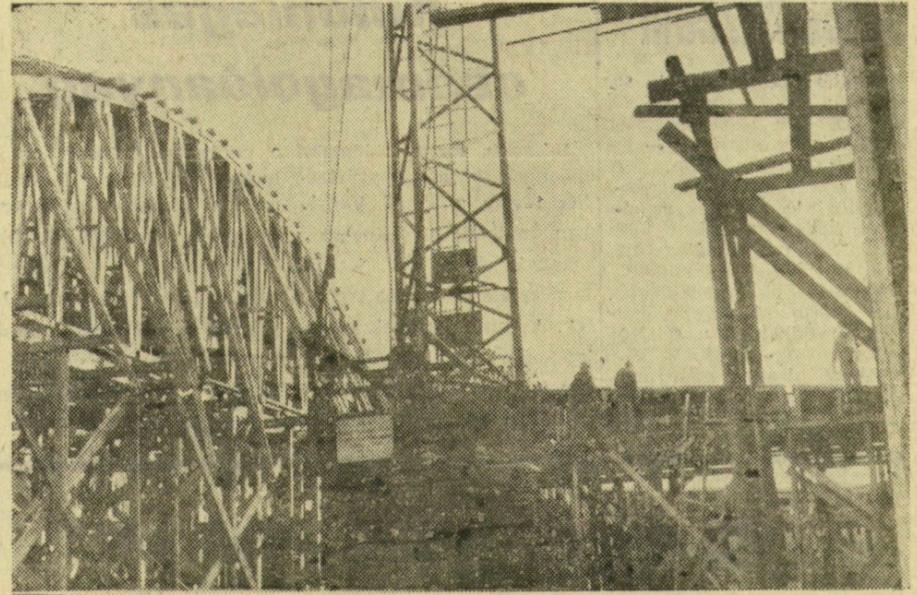
Campianu Virgil tolmácsolta a román békebizottság üdvözlését, és hangoztatta, hogy a tapasztalatok kölcsönös felhasználásával hasznos munkát végzünk a békéért, a népek biztonsá-

gáért, felemelkedéséért. Ezután *Molnár Sándor*, a Hazafias Népfőnt Csongrád megyei és *Salamon István*, a népfőnt Szeged városi bizottságának titkára tájékoztatták a vendégeket Csongrád megye és Szeged társadalmi helyzetéről, a népfőnt szerepéről, eredményeiről, a békemozgalmi munkáról. Ezt követően a román vendégek megnézték a várost.

A román békebizottság delegációja a délutáni órákban ellátogatott a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolára. Itt *Hegedűs András* főigazgató és *Petrusán György*, a román nyelv-és irodalom tanszék vezető-helyettese fogadta, és üdvözölte a vendégeket, akik ismerkedtek a főiskola életével, munkájával, közelebbről a főiskola román nyelv-és irodalom tanszékén folyó oktatási eredményekkel. Szegedi látogatásuk befejezésével a román békebizottság delegációja tegnap este visszautazott Budapestre.

Kedden délelőtt, a Sajtóház klubjában a pártszervezetek információs tevékenységének időszaki kérdéseiről rendezett tanácskozást az MSZMP Szeged városi bizottságának propaganda- és művelődési osztálya. Ezen részt vettek szegedi pártalapszervezetek agitátorai és propagandafelelősei. *Szabó G. László*, a városi pártbizottság osztályvezetője mondt megnyitót, majd *Megyeri Károlyné*, az MSZMP KB Agitációs és Propaganda Osztályának munkatársa tartott előadást a párt tömegpolitikai munkájában fontos szerepet játszó politikai információról.

A szegedi pártszervezetek információs munkáját *Horváth Lászlóné*, a városi pártbizottság munkatársa értékelte. A vitában felszólalt *Andrássy Lajosné*, *Márkus Sándor*, *Ambrus Ferenc*, *Pálfi Lajosné*, *Kozocsa István*. A tanácskozáson megjelent és felszólalt *Simon Béla*, a Csongrád megyei pártbizottság munkatársa.

Mi lesz a kábelgyári csarnokkal?

Kevés szegedi vállalat rendelkezik olyan előnyös adottságokkal, mint a kábelgyár: Hajdnem a város közepén van, jól körülhatárolt területen, s terveiknek megfelelően ki lehetett alakítani a hatalmas gyártócsarnokot, s azt körülvevő kiszolgáló és egyéb jellegű épületeket. A szegedi kábelgyár termelése dinamikusan fejlődött, termékeik minősége megfelel hazai és a nagyon igényes — többek között a világhírű svéd *Ericsson* vállalattól — külföldi vásárlóknak is. A szegedi üzem évről évre többet termel, és termelésének értéke lassan megközelíti az 1 milliárd forintot. Mégis panaszkodnak a gyár vezetői, hogy partnerük, a Délmagyarországi Építő Vállalat „elbánt” velük.

FELVONULNAK AZ ÉPÍTŐK

A kábelgyári komplex beruházási program részeként kezdődött a csarnok bővítése. Megegyezték a DELÉP-pel, hogy 1968-ban elkezdik és 1970-ben befejezik az említett üzemcsarnok felépítését. Az építőipar vezetői arra kérték a kábelgyáriakat, hogy készítsék elő a területet, és 1968 május közepén adják át azt. A megrendelő így is cselekedett. Lebontotta elavult üzemét, a gépeket áttelepítette egy ideiglenes helyiségbe zsúfoltabb tette korábban felépített műhelyeit.

Az építők megjelentek annak rendje és módja szerint a gyár udvarában és elkezdtek az építkezést. A földmunkákat, kitzést, a kezdetleges elkerítést viszonylag gyors ütemben elvégezték, majd elvonultak. Sokáig siri csend uralkodott a csarnok-építési körül. Abban az esztendőben, 1968-ban többé tájára sem néztek a kábelgyárnak. A sok sürgetésre a gyár vezetői esztendő végéig, ősszel újra megjelentek az építők és megkezdtek az alapozási munkákat. Az alapozás után újra elkészítettek a következő évben, 1970-ben sem jutottak sokáig előre, de legalább a leendő csarnok tartóoszlopai álltak, de semmi több. Hiába volt a mindennapos reklamáció. Az 1971-es évben sem történt semmi. Az építők sok mindenne, többek között kapacitásuk hiányára hivatkoztak. A csarnok, amelynek már 1970-ben készen kellett volna lennie, sehol sem volt a tartóoszlopok árválkodtak önmagukban.

A NAGY-CSARNOK

A kábelgyári művek szegedi gyára a hajdani huszárlaktanyában kezdte el termelését. Az igazi gyári csarnokok csak később épültek. Az eredeti beruházási programban szerepel a 16 400 négyzetméter alapterületű üzemcsarnok, amelyből eddig 12 000 négyzetméter valósult meg. Most építik a még hátralevő 4 400 négyzetméternyi csarnok-részt. Ha elkészül, kialakulhat egy igazán modern üzem. S itt van a gond is, ezzel a tordalékkal, a befejező résszel.

A közvélemény nem is gondolná, hogy mily sok problémával jár egy üzem felépítése. A külső szemlélő azonban annyit feltétlenül megállapít, régóta ott árválkodnak az építőipar darujai a kábelgyár udvarán, s azok a daruk mozdulatlanok. Márpedig az még a madárnál is szembevetendő, ha évekig nem ropdós, hanem gubbasztó árván. Az ilyen állapotnak valami oka lehet. A kábelgyár egyik műszaki vezetője így mondja:

Lebontottuk elavult gyártóüzemünket, hogy helyt adjunk az építőknek. Most szorongunk, nehezen tudunk eleget tenni feladatainknak. Nem is mondja tovább panaszaikat. A beruházási előadót faggatom, aki a vállalkozó előtt megkeresi dossziéját, amely igencsak megfizető az elmúlt öt esztendő során. Nem tévedés, fél évtizede folyik már a kábelgyári 4 400 négyzetméter alapterü-

letű csarnokrész építése, de hogy mikor fejeződik be, azt sajnos nehéz megmondani.

ÜSZNAK A MILLIÓK

E sok tortúra után újra meg-egyezték a kábelgyáriakat és az építőket. Fátyla, a műltra, 1972-ben gyorsítanak a kivitelezésben és egy évre rá tétő alatt lesz a csarnok. Arról persze már senki sem beszélt, hogy közben az eredetileg kalkulált 15 millió forint helyett immár közel 20 millióba fog kerülni a munka. Drágább lett az építési anyag. De nemcsak a beruházási összeg duzzadt, azaz úszott el 4 millió forint, hanem az építési anyag is kárba veszett, amint az alább kiderül.

1972 tavaszán újra felvontak az építők és beállványozták a tartóoszlopokat, illetve az első mezőt, amely 250 négyzetméter alapterületet jelent. Megérkezett a daru is. Elkészültek az ácsok, a daru beemelt két állványt, majd elvonult mindenki a helyszínről, a daru is. Két hónap múlva visszavezényelték a darut, és ott ácsorgott a kábelgyár udvarán hó-

napokon keresztül, majd újra elvitték, és néma csend honolt az építkezésen. A következő évben, tehát az idei tavaszon megint felvontak az ácsok és a daru is. Mindenki bizott abban, hogy végre rendbe jönnek a dolgok. Nagy létszámú ácsbrigád látott munkához, beállványozták a mezőket, rendbe hozták a tavaly otthagyt zsaluzatokat, mivel azt a tél tönkretette, de kiderült közben, hogy nincs megfelelő méretű betonvas, illetve vasszerkezet. De végül szereztek vasat is és beköszöntött a nyár.

Betonozni akarták az első két mezőt, de kiderült, hogy a csarnok vonóvasszerkezetének a feszítő anyai rossz minőségűek. Újakat kellett gyártani. Az idő viszont futott, s újra ősz lett. Az építők is belátták, hogy így nem készülhetnek el az esztendő végére, s elhatározták, hogy hoznak egy újabb darut, s majd kettővel jobban boldogulnak. Hoztak, de nem boldogultak. Állványoztak másik helyen is, a másik darunak, de közben rájöttek, hogy nem fog stimulálni a dolog, baj lesz a szerkezeti kapcsolódással. Szakértői vizsgálatok következtek és újabb döntés: nem lehet két daruval, vigyék el egyiket. Most bontják a második darunak felrakott ácsolatokat és a daruk pályáit. Veszendőbe ment egy csomó anyag és idő.

ELKÉSZÜL EGYÁLTALÁN?

Évente egy-két hónapos munkával nem lehet gyártást építeni, legalábbis gazdaságosan nem. A kábelgyáriak keseregnek, ráérték volna tavaly is lebontani elavult műhelyüket, s nem szorongának immár öt esztendője. De mikor lesz az új csarnokból valami? — kérdezik joggal a gyár vezetői, dolgozói. Most úgy néz ki a helyzet, hogy fizikai lehetetlenség az év végére tétő alá hozni a 4 400 négyzetméter alapterületű gyártócsarnokot, s ha nem lehet, akkor semmi biztosítékát nem látják annak, hogy az építőipar által megígért utolsó és végleges határidőre, 1974. augusztus elsejére készen átadják a csarnokrészt.

Mindenesetre párját ritkítja a kábelgyári üzemcsarnok építésének krónikája. Így azért mégsem szabadna elbánni egy megrendelővel, hiszen nem korrek eljárással a gazdasági életben. Már csak azért sem, mert a DELÉP vezetői nyugodtan mondhatták volna azt is 1968-ban, hogy egyelőre nem tudják elvállalni a kábelgyári üzemcsarnok építését. A nyílt beszéd esetén a kábelgyáriak legfeljebb várnak, vagy keresnek másik építőipari vállalatot. De ha valamilyen vállalatunk, azt illik teljesíteni!

G. L.

Kistelek ipart keres

1. Nehéz lenne megmondani, mióta keresi. Régóta. Mostanáig vonaton és autóbusszon indult keresésére a kisteleki ember, és ahol megtalálta, onnan járt haza. Messze esik ide a Dunántúl, mégis mennek oda is dolgozni. Pest környékére is. Hetenként-kéthetenként jönnek haza családot látni, tisztát váltani, fizetést hazahozni — aztán indulj vissza! Rossz lehet ez? Embere válogatja. Van, akinek nagyon jó. Leteszi a munkát, nem zavarja semmi. A család sem zavarja. Van, akinek nagyon nehéz. Mert beteg volt a feleség, amikor eljött, köhögött a gyerek, ugyan mi van vele? Mennyi mindent segíthetne ő otthon, ha otthon lehetne, itt meg nem tudja, mivel üsse el az idejét. Akármire fog, pénzbe kerül. Lenne a könyv, de nem jár rá a keze. Ott a tévé, azt sem lehet mindig nézni. Ismerős, cimborra egy ital bor, kétó — hát erre való a különélés?

Egy kis statisztika

Nem mindenki jár ennyire messzi munkára. A tanácselnök, Ott József segít egymás mellé rakni a számokat, hogy áttekinthető képet kapjunk a nagyközség legnagyobb gondjáról; ő az idegenvezető, későbbi gondolatfűzéseinél is. Nyolcezer 700 bejelentett lakója van Kisteleknek, létszámát tekintve is, és területét figyelve is járásunk legnagyobb községe. Több mint félezer ember van ebből elhelyezkedésre. Pontosán tudja a statisztika, hogy közülük 410 nő. Mert a férfiak elmennek ipart keresni, de a lányok, családanyák, ekkora utat nem vállalhatnak. Van munkaalkalom persze közelebb is: Szegeden — Algyőn külön is említi a tanácselnök — és Fegyverházán például. Ide is többen, mint félezer járnak. Ötszázharmincan. (Körülbelül ennyi a hetenként, kéthetenként járók száma is.) Szegeden a DELÉP, CSOMIEP, kenderfonó, textilművek, paprika-feldolgozó, konzervgyár, gumigyár, Algyőn az olajipar ismer legtöbb embert Kistelekről. Kiskunfélegyházán a vasút is a húsupar.

A megyei tanács végrehajtó bizottsága a közelmúltban ismét megvizsgálta, mit tehetne ennek az óriási falunak az érdekében. Az

egyik előterjesztésében ez állt: „A legújabb fémércek szerint a helyben munkába vonható létszáma összesen 1449 fő, ebből 586 a férfi, és 863 a női munkaerő. Ha figyelembe vesszük a más népgazdasági ágakban való elhelyezkedés lehetőségét is, az iparban elhelyezkedők létszáma akkor is jelentős.

Férfiaknak különbusz

Vállalataink régen rájöttek, nem az a jó, ha utazással tölti szabad idejét a munkás, jó néhány tehát különjáratú autóbusszokkal szállítják bejáró dolgozóit. Amelyiknek erre lehetősége és legnagyobb szüksége van. Az építőipar például. De az szinte kizárólag csak férfiakat foglalkoztat innen. Asszonyoknak, anyáknak és lányoknak marad tehát a vonat, vagy a menetrend szerinti járó autóbussz. Számoljunk csak velük! Aki reggel hatkor áll munkába, elindul a 4 óra 40 perckor városba jövő autóbusszal. Biztosan korábban kel föl, mint 4 óra, hogy az iskolába, óvodába induló gyerek majd rátaláljon a ruháira, megtalálja a reggelijét, tiskáját. Aki délutáni munkában keresi kenyerét, este 10-ig dolgozik, fél 11-kor ül föl a buszra, 11 óra 20 perc, mire Kistelekre érkezik. Van, aki éjfélkor tudja maga után becukni az otthoni kaput. Két óra előtte, kétó után, a nap 24 órájának éppen eltelt az egyik fele.

Kössük bokorra, amit eddig mondtunk. Aki tehát ipart akar keresni Kistelekről, megtalálja. Ki messzebb, ki közelebb. Azonnal közelebb állhat bárki; de ha azt az ezer embert aki máshol dolgozik az iparban, haza akarja vinni, akkor valóban éppen ezer ember hiányzik majd. Egyetlen üzemünk sem áll olyan jól, hogy csak fűtvent egyet, és özőnlenek befelé a munkára jelentkezők. Tökéletesen igaz van annak, aki ezt veti közbe. De az ember csak a nap egyharmad részében „munkaerő”, ennek az egyharmadnak a tervezésénél a másik kétharmadot nem lehet fiavelmen kívül hagyni. A családok egyensúlyának a felbontása pedig olyan magas ár lenne minden egy-

oldalú számításhoz, hogy a jövő generáció fizetné érte a késedelmi kamatot.

És a mezőgazdaság?

Azonnal kontrázhatnának megint. Ha ennyire tisztáztuk a világot az érvelésünk, miért nem jöttünk rá már korábban? Hiszen emberemlékezet óta utazó nagyfalu Kistelek. Ez előtt a kontra előtt könnyű megállni. Lapozunk csak vissza, mivel töltöttük eddig az időnket! Eljáró város volt Csongrád, Szentes, Hódmezővásárhely is, jelentős ipar nélkül élte életét Makó is. És ipara van azóta Csongrádnak, Szentesnek, Vásárhelynek és Makónak is. Kisteleknek ki kellett várnia a maga sorát.

Egy ellenvetéssel még számolnunk kell. Miért az iparba törekszik mindenki, miért nem megy a mezőgazdaságba? Mindig azt panaszoljuk, kevés ott a munkás. A válasz itt legalább olyan könnyű, mint az előbb volt, mert a kérdés még időszertlenebb. Kistelek mezőgazdasága akkor sem tudta foglalkoztatni minden lakóját, amikor még száz ember kellett oda, ahol most egyetlen gép dolgozhat. Nem olyan mezőgazdaságot akarunk, amelyik visszakanyarodna akár egy lépéssel is. De van más érvünk is. Mindenképpen szeretnénk levethözni a pályaválasztás kényszerűségeit. Ha valaki a mezőgazdaságban szeretne dolgozni, szeressük érte, mert nagy szükség van rá. De ha az iparba kívánczik, legalább ennyire a mi emberünk. Már a kisiskolás azt tanulja, minden pálya nyitva áll előtte.

(Folytatjuk.)

Horváth Dezső

Fajtamínősítés

Kedden a MÉM-ben Ván- csa Jenő miniszterhelyettes elnökletével ülést tartott az Országos Mezőgazdasági Fajtamínősítő Tanács, amely a fajtakísérleti intézet előterjesztése alapján 14 növény-

fajta minősítését, 11 fajta forgalomba hozatalának engedélyezését, öt fajta minőségének törlését, valamint négy állatfajta minősítését tárgyalta meg. (MTI)